

Med gemensamma krafter fick man Ansgarsgårdens midsommarstång på plats.

Flens Folkdanslag var helgens mest förekommande underhållare. Man hade ett späckat program hela midsommarren.

Litet regn hindrar väl inte

– Det blir inte regn, det blir inte regn, mäsade en midsommarfirande samtidigt som han blickade upp mot himlen och försökte betvinga vädrets makter.

Försöket var gott men resultatet tyvärr sämre,

regnet var en ständig följeslagare under midsommaraftonens firande.

Men de som gett sig ut för att fira midsommar på traditionsenligt vis lät sig inte hindras av några regnskurar.

På Ansgarsgården utanför Flen har det varje år sedan omkring 30 år tillbaka firats midsommar. Och många har kommit från när och fjärran för att vara med. I år höll förmodligen de regntunga skyarna några besökare borta men det var ändå gott om folk.

Under torsdagkvällen och midsommaraftonens morgon hade blommor av betydligt fler sorter än sju plockats i hagar och ängar runt Ansgarsgården.

På midsommaraftonens eftermiddag började man

smycka midsommarstången och det var inga större problem att få tag i frivilliga krafter till arbetet.

Hela tiden hängde oroväckande mörka moln över festplatsen och strax innan stängen var helt klar öppnades himlens portar på vid gavel.

Paraplyer plockades fram och arbetet fortsatte, ingen verkade direkt nedslagen över vädrets nycker.

Regnet lättade emellertid och när midsommarstången klätts färdig samlade man ihop ytterligare några frivilliga för att kunna genomföra den traditionella processionen med midsommarstången genom Ansgarsgårdens lilla park. Man "gick in sommaren" med den här ceremonin. Stängen fördes sedan ner till fotbollsplanen och restes.

Under resten av eftermiddagen och kvällen fortsatte man med dans och lekar, stafetter och allsång, ännu mera lekar och dans och höll till sist på kvällen en nattvardsgudtjänst.

□ Sämsta vädret

Också på Edströmsvallen i Hälleforsnäs decimerade regnet antalet besökare till festligheterna. Gösta Lagerström, en av dem som hjälpte till med arrangemangen, kunde inte påminna sig något tidigare år med sämre midsommarväder än i år. Tvärtom brukar midsommaraftonen bjuda på vackert väder enligt Gösta.

– Två somrar var det så hett att folk gick hem och ett av de här åren fick vi ha tom-bolorna övertäckta så att ingen brände sig på dem, minns Gösta Lagerström.

Sveaparken i Flen tillhörde de platser i Flens kommun som hade flest besökare denna regniga midsommar-afton.

Bland de medverkande i Sveaparken var Flens Folkdanslag, som hela midsommarhelgen hade ett imponerande turnéprogram. På snart sagt var och varannan plats där midsommarfirande hölls var Flens Folkdanslag med och visade upp sina färdigheter. Folkdanslaget var helgens verkliga slitvargar.

□ Enstaka droppar

Vibyholms magasin i Årdala är vid varje midsommar ett populärt mål för stora och små som vill fira midsommar som våra uråldriga svenska seder bjuder.

Midsommaraftonens många regnmoln visade dessutom bara platsen ett förstrött intresse med några enstaka regndroppar som vilset letade sig mot marken där de dansande under Glenn Sundbergs glada ledning roade sig med allehanda lekar kring midsommarstången.

Vill man sammanfatta midsommaraftonens firande runt om i kommunen kan man säga att de som inte brydde sig om vad vädret kunde tänkas hitta på såg till att roa sig och hade roligt.

ANDERS OLOFSSON

Sabine Juska och Lotta Koskenharju fick skjuts av Maud Larsson som agerade droskkusk på Edströmsvallen i Hälleforsnäs.

en midsommmarfirare

Hembygdsgården i Sparreholm var en av de platser vi besökte. I det vackra parkområdet hembygdsföreningen förvaltar såg det synnerligen mörkt ut. Ortens båtburna hade ankrat upp i god tid vid den lilla udden. Flytetygen rullade betänkligt i den hårda vinden. Stora tunga regndroppar och ett svagt åskmullar övergick tämligen fort i ihållande regn.

Barn och vuxna hjälptes åt att få midsommarsångstangen smuckad. Och blommor fanns det gott om.

Tuppen i midsommarsångstängens topp såg ruggig ut där den låg och väntade på att bli utburen till den plats där stängen skulle resas.

De få besökare som anlände i god tid fick söka skydd i den parstuga som är från 1700-talet men hitflyttad 1975 eller den gamla smedjan från Valsund, som nu är inredd till hembygdsmuseum.

Gåsinge-Dillnäs hembygdsförenings midsommmarfirande vid Ullevi lockade, liksom tidigare år, långt över 1 000 besökare. Om detta vittnade bland annat de tre stora dans- och lek-ringarna i vilka Bengt Landin basade. För musiken svarade hembygdsföreningens nyvalde ordförande, Stig Dillström tillsammans med sonen Lars och duktiga gästspelare från Bygdens Blandning.

Innan det var dags att dra sig till logen, där Skogsundarna spelade upp till dans, förekom buskspel.

□ Regn i Gryt

Välbesökt var det också i Gryts hembygdsgård där dans- och lekgälden stod högt i tak innan ett störtregn satte stopp för aktiviteterna.

Gryts dansgille hann dock med en bejublade uppvisning, men när de åtta dansande paren anlände till Sparreholm någon halvtimme senare fick de uppträda i dyblöta dräkter.

□ 1 500 i Björnlunda

Nyköpingshus spelmansgille och Folkdanslaget på Nyköpingshus framträdde i Björnlunda hembygdsgård. För ett internationellt inslag svarade gäster från Estland som spelade sitt hemlands musik och visade prov på några folkliga danser.

Vid Frustuna hembygdsgård var det Christina Frohm, Anders Eklund, Marianne Skagerlind-Furå med maken Pär, samt Håkan Frykmo som svarade för det tonala. Samtliga dessa är riksspelmän. Lekledare var Barbro Tällman.

Midsommarens speciella symbol, stängen, torde inte ha många motsvarigheter i Sörmland. Den var högst upp

smyckad med en liten spirande gran med gröna skott. Detta som en symbol för det växande livet och i en av "kransarna" fanns ägg som förde tankarna till fruktbarhet.

□ Musik på servicehus

På Dagaborg spred Ludgo-Pelle, (Yngve Pettersson) och Billy Karlsson musikalisk glädje. På spelprogrammet stod en del låtar som komponerats och tonsats av Ludgo-Pelle. Av dessa kan nämnas Båvens bränningar och Fågelsång vid Ludgosjön.

Låtarna fick det att spritta i benen på pensionärerna och några svängde om i tonerna till Drömmen och Elin.

På midsommardagen gästade Bygdens Blandning Frustunagårdens pensionärer och bjöd på uppskattad underhållning.

□ Tradition i Vackerby

Midsommardagens stora begivenhet i Gnesta blev traditionellt IFK:s fest för unga, medelålders och äldre, i Vackerby hage där Glenn Sundberg spelade upp och ledde dansen runt midsommarsångstängen. Tillsammans med Ludgo-Pelle bjöd han också på en stunds underhållning innan de hastade vidare.

Som vanligt fanns också Järna-Turinge folkdanslag på plats. Från Finspång hade durspelaren och trubaduren Kurt Spjut anlänt och från Eskilstuna kom illusionisten Mr Colland. Nyköping bidrog med Lasse Lindberg, trubadur och gitarrist. För gammeldansen svarade, traditionellt, Bröderna Johansson. Den moderna dansmusiken spelades av Sall från Norrköping. CARL-GUSTAF OHLSSON

Folkdansarna från Flen gjorde en stilfull och populär uppvisning.

Många mötte upp i Årdala

Årdala Hembygdsförening har en lång tradition bakom sig som festarrangör på midsommar. Inget undantag denna helg heller, på midsommardagen var det som vanligt dukat till fest i den trevliga parken vid Hembygdsgården. Och publiken strömmade till som aldrig förr trots att det hängde regn i luften. Det blev stor tillslutning av ortsbor, sommarboende och långväga gäster.

Programmet inleddes som sig bör med gudstjänst, tänkt i det fria men fick flyttas in på logen sedan regn gjort sig påmint. Gudstjänsten leddes av Thomas Norefors och det hela inramades med sång av kyrkokören från Årdala-Forssa och Gadsbro-Blacksta under ledning av kantor Eva Hammarstrand.

Litet senare på eftermiddagen var turen kommen till Flens folkdanslag som gjorde en applådnipande uppvisning.

Basaranordningar förhöjde stämningen där något så ovanligt som ett lyckohjul fick många att prova hur man låg till hos Fru Fortuna.

Det blev också tillfälle för dem som ville vara med i lekar på logen.

Senare under kvällen blev det dans på logen till musik av Hedebybandet.

□ Gudstjänst i Blacksta

Tidigare på dagen hade Thomas Norefors och ovan nämnda kyrkokör medverkat vid en gudstjänst vid Blacksta skola. Amnad att hållas ute i det fria. Men regn fick besökarna att bryta upp och gudstjänsten genomfördes i skolan. Som blev välbesökt fast regnet även här var en dålig bundsförvant.

Tre generationer: Anna-Greta Frohm flankerad av dottern Christina och dotterdottern Klara, och en unik midsommarstång, som klätts enligt urgammal sed.

VM i Gubbstöt

Varför dansar ni på dette viset?

På söndagen var det världsmästerskap i Malmköping.

Man tävlade i "Gubbstöt", eller hambopolkett som det också heter.

— Det här är en parodi på danstävlingar, förklara en av personerna bakom tävlingens tillkomst.

Men det finns också ett

mera seriöst syfte med bilden. Man vill återknyta banden mellan dansen och folkmusiken.

Ett annat namn på "Gubbstöt" är hambopolkett. Dansens sörmåländska namn, "Gubbstöt", förstår man när man ser dansen dansas. Det är lite stöttigt och svängigt och man stampar takten med eftertryck. I Skåne kallas hambopolketten för "Rumpe-

darra" och det är också ett talande namn.

Gubbstöt var en vanlig dans i Sverige under förra seklet men någon gång på 30-40-talet dog dansen mer eller mindre ut.

Alternativ

Musiken till dansen fanns emellertid nedtecknad och spelades ofta. När VM i Gubbstöt skapades var ett syfte med tävlingen att försöka

återknyta dansen och musiken med varandra.

— Musiken är bara halva låten och det behövs dans för att det skall bli helt, förklarar riksspelman Bernt Olsson som medverkade under söndagen.

— Det här är ett slags alternativ till den breda multinationella kulturströmmen, säger han och är inte förvånad över att så många människor både vill dansa till och spela folkmusik, han menar att människor mer och mer tröttnar på den internationella masskulturen, man återvänder till de musikaliska rötterna.

Ett annat skäl till att tävlingen kom till är att arrangörerna inte tycker att man kan tävla i dans.

— Hur kan man ta ut vinnande par bland 2 000-3 000 dansande par, undrar Sören Olsson, överdomare och konferencier vid VM i Gubbstöt och förklarar att tävlingen i Malmköping är en parodi på allt vad danstävlingar heter. Och det märks, domarna är inte bara snara till att okväda och driva med vem som helst, man är också ytterst mottagliga för mutor av allahanda slag. Utan en rejäl muta lär man inte vara i närheten av någon mästerskapstitel i Gubbstöt.

Mutor

— Men de som vinner har kvalitet. Kvalité och nöje gör vi aldrig avkall på, betonar Sören Olsson strax innan han skall upp på dansbanans lilla scen för att leda världsmästerskapen.

Och efter lika mycket prat och skrätt som dans och mutor stod det klart att årets vinnare hette Reinhold Pettersson och Birgitta Leffler. Paret kommer från Katrineholm och motiveringen till förstapriset lyder:

"Ett par som ofta åkt ut, har lyckats lära sig till slut.

Nu har vi varit alldeles för

Mutor till "Dummarna" tillhör mästerskapens tradition. Utan muta är man chanslös till mästartiteln. Publiken kunde glädja sig åt både duktiga dansare och spelmän och dessutom åt det goda väder. Trängseln var stor men utgjorde inget problem för de vana dansarna. Ett fyrtiotal par gjorde upp om VM-titeln i Gubbstöt.

Dansglädjen var inte att ta miste på vid VM i Gubbstöt i Malmköping.

SOMMARÖPPET på KÖP & HYR AB

Vard. 8—16.30

Lörd. stängt

Fr.o.m. 23/6 t.o.m. 11/8

NY FILM PÅ KÖPET

Du får en ny film på köpet när du lämnar in din negativa färgfilm till oss för framkallning och kopiering. Färdig att fylla med fina färska bilder! Gäller t o m 30/6. Framkallning: 27.50. Pris: 10x15 cm: 2.95. Värde: 30.—

LJUD & FOTO
Sveriges mest kompletta färglab!

I DAG börjar vår stora

REA

Jackor • Kavajer • Klänningar
Kjolar • Blusar • Jumpers
Långbyxor m.m. m.m.

Aven Rearfys på vår partymarknad

Asta Gustafssons
Dam & Parfym

Götgatan 2, FLEN — Tel. 0157-100 45
Vi har ej lunchstängt denna vecka!

Just nu till våra förmånskunder!

Färsk PIZZA
250 g, 4 sorter (27.20)
Du betalar 15⁰⁰ st
Max 5 paket per ICA-kort-kund.

Yes DISKMEDEL
1 liter (27.70)
Du betalar 15⁰⁰ st
Max 1 flaska per ICA-kort-kund.

Priserna på förmånsvarorna gäller mot uppvisande av förmånskort t o m söndag.

ICA handlarna

25/6 1990.

6 / FOLKET

Publiksuccé vid spelmansstämma

● På Julita spelmansstämma kunde man inte bara lyssna till spelmän från hela Sörmland. Man kunde även passa på att ta dansborgarmärket.

FOTO: Johan Nilheimer

Nyckelharpor och fioler, spelmän och vissångare, vals, schottis och lekar kring midsommarstången. Midsommardagens spelmansstämma på Julita var lika lyckad som vanligt.

En och annan regnskur hade inte förskräckt publiken. Som en av arrangörerna uttryckte det:

– Spelmanspubliken är den trognast och trägnaste som

nyckelharpa. Nya, tillfälliga, spelmanslag tycktes bildas hela tiden. En av dem – var det Julitas Blandning de kallade sig? – ställde bara tio minuter efter konstellationen upp för ett scenframträdande. Just det oplanerade, det spontana, är det som präglar en spelmansstämma.

Spelmän från hela Sörmland deltog i stämman. En av de mest legendariska var vissångaren Lasse Luta. Han är idag över 80 år och deltog redan på 50-talet

från Kolding hade uppvisning.

Allra längst hade nog Tom Paley rest. En amerikansk vissångare, bosatt i London, som spelar fiol och sjunger svenska låtar.

För danslystna sörmlänningar fanns också möjlighet att ta dansborgarmärket, ett slags dansens motsvarighet till simborgarmärket. Tre gammeldanser gällde det att klara av, vals, schottis och någon valfri dans.

Julita spelmansstämma avslutades på samma sätt som det

Måndagen den 25 juni 1990

E-duna kuriren

Spelmansstämma i kamp mot regnet

Spelmansstämman i Julita blev en kamp mot regnet. Varken spelmännen eller publiken lät sig dock skrämmas av åskdundret och regndropparna utan allt genomfördes som planerat.

— Julitapubliken är känd för att vara trägen och trogen, sa en av konferenciererna, Christina Frohm, som varit med på spelmansstämmorna i Julita sedan 1958.

Något buskspel blev det emellertid inte, det tillät inte vädret. Musikerna måste ju vara rädda om instrumenten.

Men på Julita skans finns det ju stugor att hålla till i så det blev stugspel i stället.

I en stuga satt Tom Palei, född i New York men numera boende i London, och spelade dalsländska låtar tillsammans med vänersborgaren Einar Hansander och Gnestabon Marianne Skagerlind-Furå.

□ Till Sverige varje år

Tom Palei är en mycket känd spelman och sångare i USA och han har spelat in många skivor. Några år på 60-talet bodde han i Sverige och sedan dess kan han inte låta bli att åka hit varje år för att vara med på någon spelmansstämma.

— Det finns så många fina svenska spelmanslåtar, säger han.

I en annan stuga satt Rolf Gille från Eskilstuna och Bo Arrhed från Malmköping. De spelade silvernyckelharpa respektive fiol och enligt uppgift var det mycket gammal musik de spelade.

— Silvernyckelharpan är ett mycket gammalt instrument. Man vet inte riktigt när den kom till Sverige. Det är också svårt att veta åldern på folkmusiken eftersom den fanns långt innan den nertecknades, säger Rolf Gille.

Hans nyckelharpa är dock nybyggd men alltså byggd efter en gammal modell.

Det är förunderligt med spelmansstämmor som den i Julita.

Spelmän som träffas och kanske aldrig har övat tillsammans börjar plötsligt spela den ena låten efter den andra. Andra möts efter många år och spelar ihop som om de aldrig skilts åt. Egentligen vet man inte på förhand vilka konstellationer det blir och vilka som kommer att framträda. Det blir som det blir.

Minns ni förresten TV-serien "God natt jord"? I den spelade trion Arne Blomberg, Ingvar Andersson och Georg Lundberg i det som sägs vara historiens hittills längsta film-scen — den varade i 20 minuter. Utan att i förväg ha bestämt träff möttes de tre nu i Julita och publiken fick höra dem spela den musik som de spelade i TV-serien.

också. Svensk folkdansensemble har gjort ett dansdrama av "Kronbruden". Det var gruppen "En fyra kron", alltså de som spelar i Svensk folkdansensembles uppsättning, som spelade. De heter Håkan Frykmo, klarinett, Marianne Skagerlind—Furå och Leif Johansson, fioler, samt Per Furå, säckpipa. De spelade bland annat brudpolskan ur tredje akten.

□ Vackra dräkter

Det var också folkdansuppvisning av ett folkanslag från Kolding i Danmark. De var mycket sevärda inte minst för sina vackra dräkters skull. De dansade dessutom några danser tillsammans med Wadköpings folkdanslag från Örebro.

Det fanns också möjlighet att ta dansborgarmärket. Det skedde nere vid stora huset och det var en del som passade på att skaffa sig denna merit.